

امتیاز گردید.

[امضاء]: وثوق السلطنه

[مهر]: وزارت جنگ

(۴۰۵)

مکتوب محمد اسماعیل خان باوند و گروهی از خوانین و معاریف
مازندران به حاجی محتشم السلطنه اسفندیاری

حضور مبارک بندگان حضرت مستطاب اجل اکرم امجد عالی آقای محتشم السلطنه
دامت شرکته العالی

در این موقع که هیأت مختارم وزراء عظام دامت عظمتهم در اصلاح امور مازندران و
ادارات دولتی آن سامان تصمیماتی فرموده‌اند من جمله اداره زاندارمری مازندران است که
خیلی هرج و مرج و اهالی مازندران را فوق العاده متزجر و مستقر ساخته و در زحمت
انداخته‌اند و از قرار مسموع دولت در مقام تعیین رئیس و سرپرستی برای آنجا برآمدند و از
آنچنانی که اصلاحات امور اهالی مازندران در عهده حضرت مستطاب اجل عالی است و
زحمت اهالی را امروز حضرت مستطاب اجل عالی که همه قسم برعهوم اهالی مازندران
صاحب اختیاری دارید باید متحمل شوید این است که استدعا می‌نمایم که آقای مازور
محمد خان که اداره زاندارمری مازندران را بدوانی و تشکیل داده و سابقه خوشی در
مازندران دارند و عموم اهالی از حسن رفتار ایشان راضی و خشنود هستند حالیه نیز دولت
مشاریه را به ریاست زاندارمری مازندران معین فرموده و اهالی را از این حیث آسوده
فرمایند. الامر الاشرف مطاع.

[رقم امضاء و سمع امها]: الراجح ضياء الدين بن فضل الله، صادق بن الكرييم الحسيني، امير مؤيد، محمد
(امير مکوم)، سيف الله خان سرهنگ بندیپ (سيف الله)، سالار اشرف، سردار جلیل، سيف الله
(سيف الله خان سرهنگ بندیپ)، صممصام نظام،، سردار حسین،، حاج محمد ابراهیم از
بازار فروش، العبد محمد هادی (حاج هادی تاجر بازار فروش)، میرزا محمود باقر اوصیاء، خان باباخان،
محمد اسماعیل، میرزا اسدالله ارباب بازار فروش، حاجی مؤیدالسلطان، ابراهیم خان، سین الممالک،
میرزا عبدالله خان حلی آبادی،

(۴۰۶)

مکتوب حاجی محتشم‌السلطنه اسفندیاری به نیسوزراء (مشیرالدوله)

۱۲۲۸ ذیقده ۷

شرحی خوانین مازندران عموماً راجع به تقاضای اعزام مأذور محمدخان که سابقه خوبی در مازندران دارد به سمت ریاست اداره کل زاندارمری آنجا عرض کرده از نظر مبارک می‌گذرد البته حضرت اشرف هم تصدیق می‌فرمایند که در این موقع اعزام مأمورین دولت جنبه مسالمت و مردمداری شان باید به طور کامل باشد که وسائل نگرانی را فراهم ننماید و چون مأذور محمدخان در مأموریت خود خوب حرکت کرده چنانچه امر و مقرر فرمایند که مشارالیه را به ریاست اداره زاندارمری تعیین ننمایند خیلی اسباب امیدواری آنها خواهد بود.

[مهر]: محتشم‌السلطنه

[حاشیه]: در این باب با وزیر داخله مذاکره کرده جواب را برای استحضار خاطر محترم اطلاع می‌دهم.

[مهر]: درود به کایته ریاست وزراء، به تاریخ ۲۶ اسد ۹۹، تهره ۴۰۷۹

(۴۰۷)

جواب نیسوزراء (مشیرالدوله) به محتشم‌السلطنه اسفندیاری

شان شهر و خورشید و ناج	نهران به تاریخ	۱۳۲۸
ریاست وزراء	صادره	اسم نوبته
نمره کتاب ثبت ۴۰۷۹		کارتن ۱۳ دوسيه
		ذکر نمره های قبل ۱
تاریخ ارسالی ۲۶ اسد ۹۹		

به آقا حاج محتشم‌السلطنه

در باب تقاضای اعزام مأذور محمدخان به مازندران با آقای وزیر داخله مذاکره لازمه نموده جواب را برای استحضار خاطر محترم اطلاع می‌دهم. در نانی زحمت می‌دهد که چون مأذور فرج‌الله‌خان مأمور شده است و مطابق مقررات اداری است، موقع تغییر گذشته است.

(۴۰۸)

جواب وزارت جنگ به مرقومه صاحب منصبان مازندران

۹۹ اسد ۲۶
۲۴۶۰/۶۷۱

وزارت جنگ

قریابت شوم؛ مرقومه شریف متضمن تلگراف صاحب منصبان مازندران عز و حوصل داد
در جواب تلگراف هم صادر گردید و در انجام فرمایشات هیچ وقت مضایقه ندارم.
وزارت جنگ

(۴۰۹)

سواز مكتوب سلطان شیخ غلامحسین به محمد اسماعیل خان باوند

نمره ۵

۹۹ اسد ۲۶

ژاندارمری دولتی

حضور محترم بندگان حضرت مستطاب اجل آقای امیر مزید دام اقباله العالی
آقای معاذور فرج الله خان رئیس ژاندارمری می خواهدند یک موقع تنهای حضرت
مستطاب عالی را زیارت نمایند مستدھی است هر موقع که وقت دارید مرقوم فرماید شرفیاب
باشوند. زیاده تصدیع است.

سلطان شیخ غلامحسین

(۴۱۰)

سواز مكتوب پیشکار ایالتی مالیه و خالصجات
مازندران به سیف الله خان باوند

۹۹ اسد ۲۶ نمره ۲۶۹۲

خرانه داری کل

جناب جلال‌السائب آقای سیف الله خان سرتیپ دام اقباله
از قرار راپورت و اصله از طرف مأمورین شما نسبت به پاره‌ای از دهات و قراء خالصه
واقعه در سوازکوه پاره‌ای مداخلات شده و مشغول جمع آوری عواید و محصول آنجا
هستند، لازم است خاطر شما را به این نکته متوجه ساخته و متذکر می‌سازد، اداره مالیه
خالصجات ایالتی مازندران قبل از رسیدن حکم راجع به استرداد املاک معوقه، مکلف است

عملیات سابقه را تعقیب و برای حفظ، جمع آوری محصول را فراهم سازد. نظر به این مسئله آقای فلاح زاده مفتخر مافوق و رئیس خالصجات که سابقاً متصدی این امر بوده و برای اجرای احکام صادره و جمع آوری محصول و عواید دولت مأمور آن بلوک وضمناً به ایشان دستور داده شده که جانبعالی را ملاقات و در این زمینه مذاکرات لازم به عمل آمده و به محل مأموریت خود رفته و مطابق دستورات اداره مشغول انجام و ظایف مقرره بشود معلوم است در این موقع جانبعالی هم رعایت این نکته را خواهید کرد که از اداره مالیه قبل از وصول احکام وزارت متبوعه خود اقدامی نباید مبادرت جویید که امباب مستولیت برای کارکنانش خواهد بود.

پیشکار ایالتی مالیه و خالصجات مازندران

اداره ایالتی مازندران

[اضاء]: پیشکار ایالتی مالیه و خالصجات مازندران سلطان حسین میرزا

(۴۱۱)

سواد مكتوب حاكم بارفروش (سهام الدوله)

به سيف الله خان و هژير السلطان باوند

آرچ سپتمبر ۲۸ مطابق ۱۱ ذي الحجه

نمره ۹۷

آقای سيف الله خان سرتیپ و هژیر السلطان زیده اقباله در تعقیب مراسله چند روز قبل در موضوع مقررات مطاعمه ریاست وزراء دامت عظمته که عیناً توسط آقای سهم العمالک دام اقباله زیارت گردید چون تأخیر در انجام شده لازم و مقتضی من داشم به اسرع وسائل انشاء الله دو عراده توبه را فوری به بارفروش بفرستید و ترتیبات اسلحه را که باید به طور مقرر بس از ملاحظه در دست عدد سربازان حاضر خدمت سوادکوهی باشد داده خودتان هم برجسب امر مبارک به سلامتی به تهران برای شرفیابی حضور انور حضرت مستحب اشرف اعظم آقای رئیس وزراء دامت عظمته رهسپار شود چون لازم است قبل اشمار املاقات و آنچه لازم باشد به مرکز عرض شود منتظر خودتان هم بارفروش بیانید و از اینجا به سمت تهران عازم شوید. یعنی راپورت ها از راندار مری آن صفحه از طرف شما فرمستاده اند که منتشر کرده اید هیچ نمی توانم صدق و صحبت آن را قبول نمایم سواد برای اطلاع آقای سهم العمالک فرمستاده اند و در موضوع تصرفات و وصول

وجوهات از خالصیجات هم شرحی از مالیه اظهار می شود که مستوجب تحقیق است. توضیح خواهید داد خیلی مایل هستم که بعد از آن پیامدها طوری رفتار نمائید که توانند این عناوین را مقدمه نمایند و بر تابع سابقه بتمایند مسلم است آنچه نوشته ام خبر خودتان دانسته معمول می دارید زودتر جواب عملیات را هم... خواهد داشت که منتظرم.

سهام الدوله

(۴۱۲)

سواد تلگراف مقندرالسلطان (از خوانین مازندران) به تهران

از باز فروش به تهران ۱۲۹۹ میلاد

متنی است لاقل فوراً تلگرافی از مقام منیع ریاست وزراء صادر فرمائید که مالیه تا تصمیم قطعی دولت در املاک متصرفی صاحب منصبان افواج بیاده و سواره مازندران اقدام کند مالیه برای برداشتن محصول به هر قسم.

فدائیان هم تا تصمیم ابلاغ قطعی تصریف نخواهیم کرد به شروطی که به فوریت جلوگیری از اقدامات مالیه نشود. مطلب دیگر عمل بدیختی ما با وجود حکومت جز در محل دور دانگه و چهار دانگه وغیره است که به اشتراک در جزئیات ملکی آن محل و مورد تهاجم آن حکومت واقع و اکنون هم به همان روند سبق در جریان، حکومت مستقل به محل رفته، در جواب اظهارات حکومت جلیله می فرمایند با نظر هیأت دولت و وزراء عظام موافقم تکلیف تعیین فرمائید، آقای عمرو اوغلی سلام می رسانند.

مقندرالسلطان

(۴۱۲)

سواد تلگراف سیف‌الله‌خان باوند و جمعی از معاريف مازندران

از باز فروش به تهران ۱۲۹۹ میلاد

با تشکرات قرق العاده از اقدامات آن دولت محترمه که حیات بخش مازندران بوده و خواهد بود موقعيت در انجام مرام را از خداوند پاک مستلت، و مرخص شده تابع اقدامات را در ساری انتظار، و سایر آقایان که تشریف نیاورده سلام برسانید، البته از مساعدت آن

ذوات محترم خودداری نخواهند فرمود.

شیخ العراقین زاده، مقتدرالسلطان، اشجع‌الملک،
امتمان نظام، صارم نظام، سيف‌الله سرباز سوادکوهی

(۴۱۴)

سواد تلگراف مقتدرالسلطان به امیر مکرم

از بار فروش به تهران ۱۲۹۹

خدمت حضرت آقای امیر مکرم مخصوصاً سلام مقرون تشکر تقدیم، مستدعی است
نوجه به عرایض فرمایند. پیشکار مالیه همان عملیات سابق همیدالملک را تعقیب و مأمور
برای جمع آوری مخصوص فرستاده آیا در این مدت راجع به آسایش جاکران از صدمات
فوق الطاقه ظهیرالملک چه اقدامی فرمودید؟ دولت معظم چه نظریاتی اتخاذ فرمودند
حکومت جلیله می فرمایند دستوری نداره، تهران مراجعت کنید.

مقتدرالسلطان

(۴۱۵)

تلگراف سیف‌الله‌خان یاوند به رئیس‌وزراء (مشیرالدوله) با حاشیه مشیرالدوله

نشان شیر و خودشید و تاج
اداره تئگرانی دولت علیه ایوان
تعزه کتاب ۲۸۵ سنه ۱۲۹۹
از بار فروش نمره قبض ۲۴۹۶ عدد کنمات تاریخ و مول اسما کبر نه
سرمه تلگراف ۱۲۰ فرج سبله ۱۵ نسب ۱۶ ۲۵۴ به مرحمت حضرت اشرف اجل آقای نصیرالسلطنه دام اجلاله، مقام عظیم‌الثان
بنده‌گان حضرت اشرف اعظم آقای رئیس وزراء دامت عظمته

کیه آستان بنده‌گان حضرت اشرف آقای وزیر داخله دامت شوکته
بدیهی است به عرض پیشگاه مقدس رسیده که پس از تشکیل کابینه مبارک و ورود
مت‌حاضرین به بار فروش و عقب نشیی قوای دولتی بر حسب خواهش اهالی باعده خود به
شهر آمد و به نام عظمت سلطنت و مقام مقدس ریاست وزراء، خصوص سایقه بندگی با

حضرت اشرف آقای حشمت‌الدوله وزیر داخله از یک کرور خسارت اهالی مازندران جلوگیری کرد و قبیل از ورود اردوی دولتی تا اندازه‌ای حرکت متوجهین را به سمت افزایی فراهم آورد بود. دو عراده توپ هم که موقع رفتن آنها به سمت مشهد سرگرفته شده بود اینک به نام دولت به حکومت جلیله تقدیم داشتم و یقین به عرض رسیده است که موقع زمامداری و ثوق‌الدوله و حکومت ظهیرالملک تمام هستی خدابگانی آقای امیر مؤید و اولادشان را تمام تغیریط [و] مالیه و ژاندارمری برداشت به طوری که به راستی از تمام عوامل زندگی فاقدیم. حال هم قبیل از احراق حق حکومت جلیله می‌فرمایند برای تکمیل اطاعت حسب الامر باید به تهران بروید یا عدم وسایل زندگانی... به زیارت آستان مقدس جاهدم ولی استدعا می‌نمایم امر فوری شود استاد فدوی را از اداره ژاندارمری یا مقداری از آن را هم که حاضر است به فدوی بدهند به امین مالیه امر شود مزاحم املاکم شود که نرتیزی برای زندگانی خودم داده شرقیاب شوم، منتظر جواب فوری هستم.

حیدری الله سوادکوهی

امهرا: تلگرافخانه.

[حاشیه]: از تسلیم و دادن توپ‌ها به وسیله وزارت داخله استحضار حاصل و مایه مرت خاطر گردیده در باب حرکت خودتان هم به تهران در صورتی که مایل به اقامت هستید اهترافی نیست در تسویه بعضی گفتگوها هم که به اداره ژاندارمری و مالیه محل دارید عین تلگراف را به حکومت جلیله اوانه بدهید، لازمه توجه و مساعدت مبذول خواهند فرمود.

(۴۱۶)

سواد مکتوب شهاب‌الدوله به انتخاب‌الدوله

۱۲۹۹ سبله ۲۰

آقای انتخاب‌الدوله زید مجده

انشاء الله حال شما خوب است شرحی به آقای سرتیپ مشعر به تسریع در حرکت نوشته‌ام، البته شما هم به اتفاق ایشان خواهید آمد که در ساری به ما بررسید و ایشان سمت تهران حرکت کنند. از رایپورت واقعات آنجا هم اطلاع دهید.

حسینعلی

(۴۱۷)

سواه تلگراف شهاب الدوّله به سیف الله خان باوند

۱۲۹۹ سنتیه ۲۰

آقای سیف الله خان سرتیپ زید اقباله

إنشاء الله حال شما خوب است و ملاکی ندارید. قرار این بود دو سه روز پیشتر آنجا
توقف نکرده و حرکت به تهران نمایند حالا از آن قرار تجاوز شده و به طول انجامیده، لازم
است به زودی بیانید شما را ملاقات کنم و به سلامت به سمت تهران حرکت کنید. احضار و
مراجمعت حضرات سرداران سرکردگان را هم از هیأت دولت تقاضا و به خودشان تلگراف
کرده‌ام و خواهند آمد بدیهی است انشاء الله زودتر عازم آمدن از آنجا و عزیمت به مرکز
خواهید نمود.

حیعلی

(۴۱۸)

سواه تلگراف وزارت داخله به سیف الله خان باوند

موردخه ۲۱ برج سنبله توییل ۱۳۳۸
مره ۱۲۰

از تهران به باز فروش

آقای سیف الله خان

تلگراف شما واصل و از تمکین شما و اطاعت در اوامر دولت که همیشه محل انتظار بوده
است خوشوقت شدم و هیأت محترم دولت هم از نهایت صمیمت و مساعدت در اصلاح
کارهای امیر مزید و کلیه سرکردگان و سرداران مازندران مضایقه نفرموده و احکام و تعلیمات
لازم ورفع توقیف املاک و اموال آنها [توسط] وزارت جلیله مالیه صادر و کارهای باقیمانده
به وسیله حکومت جلیله از نتیجه مطلع خواهید شد.

۲۷ ذیحجه، نمره ۴۹۰۰ وزارت داخله

محل مهر تلگرافخانه بار فروش.

(۴۱۹)

تلگراف رئیس دفتر رئیس‌الوزراء (مشیرالدوله) به حاکم بارفروش

۱۳۲	تهران به تاریخ	نشان شیر و خورشید و ناج
صادره	اسم نویسنده	ریاست وزراء
		نمره کتاب ثبت ۸۰۷
		کارتون دو سیمه
		ذکر نسخه های قبل
		تاریخ ارسالی ۲۳ سپتمبر ۹۹ /
		رمز شود
		بارفروش

حکومت جلیله از فراری که آقای سيف‌الله‌خان پسر آقای امیر مژید تلگراف کرده است دو عراده تویی را که از متوجه‌سازین گرفته بوده‌اند به حکومت جلیله تسلیم و برای آمدن تهران هم محض تکمیل اطاعت خود بر حسب اخطاری که از طرف جناب‌عالی به ایشان شده حاضر است. ولی خواسته است که به اداره ژاندارمری امر شود اسناد ایشان با مقداری از اموال که حاضر است به ایشان داده و اداره مالیه هم رفع تعریض و مزاحمت از املاک ایشان بتعابد که ترتیب زندگانی خود را داده به تهران حرکت نمایند عقیده جناب‌عالی چیست نظریات خود قان را تلگراف نمائید.

[امضاء]: اسماعیل فرزانه^۱

(۴۲۰)

تلگراف ریاست وزراء (مشیرالدوله)

در جواب تلگراف سيف‌الله‌خان باوند

۱۳۲ [۸]	به تاریخ	نشان شیر و خورشید و ناج	نمره
		ریاست وزراء	
		درقه تلگرافی	

بارفروش، جواب نمره ۲۴۹۶
۱۳۰

آقای سيف‌الله‌خان تلگراف شما و اصل گردید. از تسلیم و دادن توب‌ها به حکومت

^۱. اسماعیل فرزانه رئیس دفتر میرزا حسن خان مشیرالدوله نخست وزیر.

جلیله به وسیله وزارت داخله استحضار حاصل و مایه مرت خاطر گردید. در باب عدم حرکت خودنام به تهران در صورتی که مایل به اقامت سوادکوه هستید اعتراض نیست. در تسویه بعضی گفتگوها هم که با اداره ژاندارمری و مالی محل دارید همین تلگراف را به حکومت جلیله ارائه بدھید لازمه توجه و مساعدت مبذول خواهند فرمود.

(۴۲۱)

سواد تلگراف و نیس تشکیلات ژاندارمری (گلروپ)

به نایب سرهنگ فضل الله خان آق اویی

وزارت داخله اداره مرکزی تشکیلات ژاندارمری مرکزی در شش
مورخه بیست و چهار سپتامبر ۱۲۹۹
ساري
نایب سرهنگ فرج الله خان؛ وزارت داخله مقرر، بر حسب تصمیم هیأت محترم دولت
املاک و علاقه‌جات مسلم خوانین و سرکرده‌گان مازندران که به عملت سیاسی توقيف، باید از
توقيق خارج، خانه ارشدالسلطان واقع در شیرگاه قدغن دارید خانه مزبور، به تصرف کسان
مشارالیه دهدند.

امضاء گلروپ

(۴۲۲)

کشف تلگراف رمز سهام الدوله حاکم مازندران

به رئیس وزراء (مشیرالدوله)

نشان شیر و خورشید و تاج
نمایند و زرمه
ریاست وزراء
به تاریخ
ورقه تلگرافی

استخراج تلگراف ساري
مقام منیع ریاست وزراء عظام دامت هظمته
در جواب تلگراف رمز نمره ۷۰۷ که مقرر است نظریات خود را در مساقی به عرایض
سیف الله خان هرچهار نماید [کذا] چون وزارت داخله معافی او را از هزیمت تهران به موجب
تلگراف امیر مؤید مقرر نموده‌اند و... تلگراف نموده حکومت سوادکوه را هم به کان

امیر مزید مرحمت شده دیگر نظریات بنده غایب‌های ندارد، انشاء الله پس از انجام امر انتخابات که جداً مشغول است اجازه مخصوصی حاصل، حضوراً نظریات اساسی خود را حرض می‌نماید.

سهام الدوله

نمره ۵۶۴

[حاشیه]: نمره ۸۱۶، ۲۶ سپتامبر / ۹۹

(۴۴۳)

متن تلگراف رئیس وزراء (مشیرالدوله) به حاکم صازندگان (سهام الدوله)

از طرف آقای رئیس وزراء، رمز شود.
ساری

حکومت جلیله تلگراف نمره ۵۶۴ واصل؛ از طرف وزارت داخله حکومت سوادکوه به کسان امیر مزید محول شده و همچو حکمی هم صادر نشده ولی عقیده دارند که امیر مزید را امیدوار نگاهدارید. دریاب سيف الله خان هم وزارت داخله نظری جز حفظ مصالح جناب مستطابعالی و نظم ولايت ندارد اگر آمدند او را به تهران لازم دانید اطلاع بدھید احضار شود.

[حاشیه]: صحیح است رمز شود، نمره ۸۱۶، شب ۲۷ سپتامبر / ۹۹ [امضا]

(۴۴۴)

سواد مكتوب از سوی حاکم صازندگان (سهام الدوله) به سيف الله خان باوند

۱۲۹۹ سپتامبر ۲۶

آقای سيف الله خان سرتيب زيد اقباله

مراسله شما به انتظام سواد تلگراف آقای امیر واصل و از خبر معافیت از مسافرت به تهران خوش وقت شدم، منتظرم از آن مقام محترم ریاست وزراء و وزارت جلیله داخله هم تلگراف برسد. هجالتاً مشغول امور خود تا انشاء الله از آن مقام هم تلگراف رسیده و این دو روزه به بار فروش انشاء الله می روم و بستم محرم برای تکمیل کار انتخابات مراجعت به ساری من نمایم ملاقات خواهد شد.

عبدالعلی

استاد امیر مؤید سوادکوهی ۳۷۱

(۴۲۵)

سجاد تلگراف علصای مازندران به ریاست وزراء (مشیب‌الدوله)

بسم الله والحمد لله، این تلگراف از حجج الاسلام و تجار اهیان و اصناف بارگروش است و استدعا ایشان به محل است زیرا که حرکت ایشان با سبق خدمت در موقع تهاجم متاجسرین موجب اضطراب قلوب سکنه مازندران است و به علاوه ایشان اسباب قوه و اطمینان اهالی است، متمنی است که بذل مرحمت فرموده ایشان را در این موقع خطرناک ابقاء فرمایند.

الفانی شیخ کبیر، محمدحسن بن صفرعلی

(۴۲۶)

سجاد مرقومه ریاست وزراء (مشیب‌الدوله) به محتشم‌السلطنه

ریاست وزراء

تاریخ چهارده میزان ۱۳۹۹

نمره ۶۱۷۵

قریابت گردم؛ مرقومه شریفه عز وصول بخشید مدلول شرحی که آقایان سرکردنگان مازندران تقاضا نموده بودند به آقای ادیب‌السلطنه معاون وزارت جلیله داخله تأکید شد که زودتر قراری که مقتضی باشد بدهنند. در موضوع انتخابات و حکومت نور هم به وزارت داخله نوشتم که اقدامات لازمه بنمایند.

(۴۲۷)

مكتوب وزارت داخله به رئیس‌وزراء (مشیب‌الدوله)

شان شیر و خورشید و ناج

وزارت داخله

اداره محاسبات دائزه

نمره ۱۰۴۶/۱۱۷۳۶

شب

مورخه ۱۲ برجه میزان ۱۳۹۹

مقام منیع ریاست وزراء عظام دامت شوکه

اداره ژاندارمری مخارج ایتاب و ذهب و توقف آقایان امیر مؤید و امیر مکرم را در کرمانشاهان از محل بودجه خود داده و سابقاً در تحت نمره ۵۱۴ پیش‌نیاهد آن صادر و تابه

حال تصویب نشده است. وزارت داخله پیشنهاد می کند مبلغ یک هزار و بیجاه تومان و دو قران سابق و هفتاد و هفتاد و دو تومان و شش قران کرایه دستگاه اتومبیل را که اخیراً اداره ژاندارمری تهاضا کرده است تصویب و اجازه پرداخت آن را به وزارت جلیله مالیه صادر فرمایند.

ابوالفتح

[مهر] وزارت داخله

[مهر] ورود به کایenne ریاست وزراء، به تاریخ ۱۷ میزان ۹۹، نمره ۶۲۹۱

[حاشیه] صورت ریز این مخارج را هم بفرستید تا تکلیف معین شود.

(۴۲۸)

مكتوب ریاست وزراء (مشیرالدوله) به وزارت داخله

نشان شیر و خودشید و تاج

ریاست وزراء

نمره کتاب ثبت ۶۲۹۱

کارتن ۱۳ دوسيه ۱

ذکر نمره های قبل

تاریخ ارسال ۱۷ میزان ۹۹

وزارت جلیله داخله

۳۳ تهران به تاریخ

اسم نویسنده ع. دبیر مخصوص من مادره

پیشنهاد نمره (۱۱۷۳۶۱۰۴۶) راجع به مخارج ایاب و ذهاب و توقف آقایان امیر مؤید و

امیر مکرم در کرمانشاه واصل گردید. لازم است قدرعن فرمایند صورت ریز این مخارج را هم بفرستند تا تکلیف معلوم شود.

(۴۲۹)

سواط مکتوبی از سوی حکومت مازندران به سیف‌الله خان باوند

نمره ۹۷۵

پرج عقرب

آقای سیف‌الله خان سرتیپ زید اقباله

حاجی محمد باقر تاجر مال الاجاره دو دانگ و ده سیر فاریکلا را از مجدد اطباء مطالبه

من تمايز و مشارالیه مقرر است که چون این ملک را قبل آفای سيف الله سرتیپ به مراد اجواره داده بودند و گفتند حاجی به ایشان اجواره داده من تصرف نکرده و ملتزم نیستم، شرح قضیه را بتویسید که تفصیل چیست و مداخله شما به چه واسطه بوده و محمصل ملک حاجی محمد باقر نزد کی است.

محل مهر حکومت مازندران

(۴۴۰)

سواد تلکراف وزارت داخله
به حاکم مازندران (سهام الدوله)

[۱۲۲۸]

نمره ۱۱۰

لیله ۱۶ غرب

از تهران به بار فروش

حکومت جلیله مازندران

آفای امیر مؤید بدون اجازه دولت به سمت مازندران عزیمت کرده اند و نظر به مناسبات ممکن است این حرکت ایشان تولید پاره‌ای مشکلات تمايز است که برای خودشان هم صلاح نباشد قدغن تمايز به وسیله یک نفر به ایشان اعلام دارند که فوراً به تهران مراجعت تمايزند و بعد اگر رفتن ایشان لازم شد قرار آن داده می شود.

۲۴ هجری نمره ۳۳۳۵۲ وزارت داخله نفع الله سپهبد اعظم

سواد مطابق اصل است، سهام الدوله

(۴۴۱)

سواد مكتوب از طوف (حاکم مازندران) سهام الدوله
به رئيس قشون مازندران (فرج اللهمخان آقی اولی)

لیله ۲۶ صفر ۳۹

آفای رئيس قشون زید اقباله

یک نفر آدم صحیح امین به فوریت روانه کنید در عرض راه جناب مستطاب آفای

امیر مؤید دام اقباله از تهران می‌آیند محترمانه مفاد تلگراف و امر مطاع حضرت مستطاب اشرف اعظم آقای رئیس وزراء دامت شوکه را که به شرح ذیل است: (...)* و عیناً هم ملاحظه و تحصیل اطلاع نمودید تبلیغ نمایند و خودتان هم صلاحیت امر دولت را بهتر می‌دانید و هرچه لازم است بتوسیله که به اقتضای دولتخواهی اطاعت را از فرایض دانسته خودت و جلب توجهات و مراحم مبارک دولت را در این باب نسبت به خودشان خواهند نمود. نتیجه را هر چه زودتر اطلاع دهید که در جواب عرض مراتب شود.

(۴۴۲)

کشف تلگراف حاکم بارفروش (سرکشیکزاده)

به رئیس وزراء (مشیرالدوله)

نشان شیر و خورشید و ناج

ریاست وزراء

نمره

ورقه تلگرافی

به تاریخ

۱۳۲

استخراج تلگراف بارفروش

مقام منیع ریاست وزرای عظام دامت شوکه، از قرار راپورت واصله امیر مؤید آخر وارد سوادکوه حکومت نوا از سوادکوه حکومتی تقویت هزار تومان فرض به رئیس قشون داده اهالی را ب... آنها و ضدیت با ادارات و عناصر دولتخواه دعوت طرفداران امیر مؤید تهیه تجدید اتحاد طبرستان می‌نمایند. پیش‌بینی در این امر مهم را تمنا دارد.

سرکشیکزاده نمره ۱۹

[حاشیه]: این تلگراف بکلی مغلوب است

[حاشیه]: نمره ۱۰۳۴، شب ۱۸ عقرب / ۹۹

[حاشیه]: تلگراف رمز نمره ۱۹ واصل، قبل این فتوه پیش‌بینی شده تلگرافاتی به زاندارمی و حکومت شده است خود سهم المحالک تلگراف اطاعت ایجاد نموده است به تهران احضار شده است شما گاملاً موافق وضعیات باشد همیشه رمز راپورت دهید.

(۴۳۳)

استخراج تلگراف حاکم بارفروش (سرکشیکزاده)
به رئیس وزراء (مشیوالدوله)

۱۳۳	به تاریخ	نشان شیر و خورشید و ناج	نمره
		ویاست وزراء	
		روقہ تلگرافی	

استخراج تلگراف بارفروش

مقام منع ریاست وزراء عظام دامت عظمته، امیر مؤید وارد شیرگاه، سيف الاسلام به ملاقات او شافت. سهم المالک در شرف پاس از تشبثات برای توقف به عنوان حرکت به تهران به آنها ملحق می شود. مراسله امیر مؤید به حکومت بی اهمیتی اظهارات دولت و عدم اطمینان خود را به مرکز اظهار می دارد. سيف الله خان که عامل قوی در دسایس بر ملے دولت است به عنوان کفالت قشون به بارفروش می خواهد باید حکومت غالب، تلگراف رمز و کشف دولتی را که راجع به سوادکوهی است به آنها ارائه و برای جواب و تبادل نظر می فرماید.

۲۶ هقرب، نمره ۲۹، سرکشیکزاده

[حاشیه] : نمره ۲۷، ۱۰۷۳ هقرب / ۹۹

[حاشیه] : در جواب بنویسد جناب نظام الدوله به سمت حکومت مازندران تعین شده الله و هنریب اشاع الله حرکت خواهند کرد و آقای سهام الدوله احضار... بعض تشبثات خاتمه پیدا خواهد کرد.

(۴۳۴)

سواد نامه نظام السلطان امیر ثوری به محمد اسماعیل خان باوند

فرمان می روم:

بادم نمی کنی ز بادم نمی روی	بادت بخیر بار فراموش کار من
چون وسائل فراموشی برای فاطیه فراهم، یس بیشتر گله نمی کنم و اوقات شریف را	
تضییع نمی نمایم انشاء الله در مراج ابتهاج ملاتی نیست و امورات بر وفق مرام و دلخواه	
است این جانب هم به فضل خداوندی اوقاتی بسر برده چندی بود اوقات شبانه روزی خود را	
مصروف مجالس اعانت برداران خود اهالی آمل که انشاء الله تعالی شاید رسیله آمایشی	

برای یک مشت خلق سوخته فراهم گردد. خلاصه املاک مازندران خود را به آقای میرزا ابراهیم خان که یکی از رعایای صادق است و اگذار نموده تا وقتی که برای خودشان فراغتی حاصل شود و به زیارت جناب مستطابعالی نائل شوند. آقای میرزا رضا قلیخان که از استگان خودشان است روانه نمودند معلوم است از نظریات بنده که مساعدت و اتفاق و همراهی جناب مستطابعالی من حیث الجهات برای پیشرفت رعیت و همه چیز آن املاک شرط است که معزی الیهم که هنوز خدمت جناب مستطابعالی ترسیده نظر به آنچه از صفات جناب مستطابعالی از بندۀ شنیده است شرط نموده.^۱ پیش از این لازم نباشد که این بندۀ عرض کنم چنین کن یا چنان کن زیرا که نسبت به مشارکیه و املاک هر چه بفرمانید به ملک خود و نماینده خودتان فرموده اید معزی الیه هم با یک عقیده صاف و روشنی هرچه می‌کند:] خواهی همارتش کن خواهی خراب کن.

مرقومات مبارک را بیشتر به وسیله آقای میرزا قلیخان متظرم که زیارت نمایم آغاز دگان را مخلصم. بدیهی است که سفارشات لازمه نسبت به آقای میرزا رضا قلیخان به آغازاده محترم اختصاص همه چیز آنجارا خواهند فرمود. ایام اقبال متدام باد اگر چه شیوه دیرینه جنابعالی را خوب می‌دانم که مفید به مرقومات نبوده و نیستید و هر عقیده و سلیقه دوستی و یک جهنه که در فضیل میر ایشان است جایگیر شده، با شیر اندرون شده با جان بدر رود، همین عقیده درستی واضح... است ولی عناصر انسانی هر کدام به مرتبه خود حق و... را دارند منجمله حتم است که مدتیست از حق خود بازمانده و از زیارت خط روشن ادورا شده است. مستدھی هستم مضایقه نفرمانید و حق مشروعش را هم تکمیل بکنید.

آقایان عزیز سهم الممالک و سيف الله خان احوال پرسی فرموده و سلام مراتبی نمایند.
امیرنوری نظامالسلطان

(۴۳۵)

مکتوب نظامالدوله امیر نوری به محمد اسماعیل خان باوند

قریانت گردم؛ هزاران سال است که زیارت جمال مبارک را با نهایت اشتیاق و آرزوئی که دارم نائل نگشته‌ام حقیقت از رسمیت و تکالیف رسمی و ظاهری گذشته است به عبارت الاخری حق به شما دارم بی اندازه و با نهایت صمیمیت شما را دوست دارم و وجود

^۱. در اصل متن، یک خط جاافتادگی هست.

محترم را تقدیس می کنم تنها چیزی که شاهد من است قلب خودتان است و امیدوارم به غلط نرفته باشم و این آرزو را به خاک نبرده و یک نفری امیدوار به وجودش بوده که بدانم ایران هم اولاد خلف دارد متنها... خلاصه موقعی است و رشته سعادت از هم در وقتی ایران... که باید جمعیت کرد موقعیت می تواند به وجود ایرانی وطن پرست ایرانی امیدوار باشد اگر دورهم گرد آیند، تیجه حاصل شود. امان است که باید خفیت کرد. مخصوصاً مخدوم مکرم آقای میرزا علی اکبر ملکزاده را خواسته و دستورالعمل های لازمه را داده ام و مخصوصاً مقدمات خدمت حضر تعالی ایشان را فرستاده ام که با یک جدیت مسئله انتخابات را خاتمه بدهند. امیدوارم کامیاب شوم. نور و آمل را دارم و امیدوارم، دیگر محتاج نسی دانم دستورالعملی بدhem چون درست اهتمامی دارد که برای انجام خدمت به مازندران بیایم و اگر قبول کنم حرف اول به عشق دیدار جانبعالی دارم. برای انجام وظیفه ملیت خودم راجع به انتخابات است و به این تفصیل قبلاً آقای ملکزاده را روانه کردم که مقدمات کار را فراهم کند. اشخاصی که باید مسلماً وکیل شوند: حضرت حجت الاسلام آقای آقاشیخ محمد حسین استرآبادی در صورتی که احتمال دهنده از استرآباد مانع ندارد آقای امیر مؤید بدون رد کردن، آقای سردار سعید حتماً با هر خدمتی که لازم است. آقای عدل الملک یا مستغان الملک کدام که ممکن است و طبایع قبول کنند. آقای امیر مؤید با نهایت حق شناسی و وطن پرستی در موقع مهم وکالت سه نفر فوق الذکر جزء وسائل حتمی الاجراء باید باشد. به آقای مصدق المالک هم شرحی نوشته و شما باید ایشان را هم بی خبر نگذارید. هر کدام از این سه نفر آقایان که ممکن است در آمل و نوایع بازارفروش رأی زیاد نداشته باشند به نور واگذارند که عموماً رأی بدھند و مسلم است که طوری تدارک فرمائید که اکثریت تنها نباشد و بلکه اتفاق شود، امیدوارم از درگاه حق که موفق شوید.

به برادرهای عزیزم سهم الممالک و سيف الله خان سلام برادرانه مرا تبلیغ فرماید و بفرماید اگر می خواهید روح من از شما شاد باشد باید بدون فوت وقت در نهایت فکر و عقل انتخاب این سه وجود محترم مقدسه را برای بقا و استقلال مملکت ماتم زده خودتان منتخب کنید که سبب صرفه ازی و هم وظیفه فداکاری است.

(۴۳۶)

كشف تلگراف رمز حاکم بارفروش (سرکشیکزاده)
به رئیس وزراء (مشیرالدوله) و جواب آن

نشان شیر و خورشید و ناج

به تاریخ

ریاست وزراء

ورقه تلگرافی

نمره

۱۳۲

استخراج تلگراف بارفروش

مقام منیع ریاست وزراء عظام دامت عظمته

حکومت شخصاً تلگراف احضار خود را به قصد تحریک اهالی در مجلسی که برای اعانه رشت تشکیل شده بود قرائت و مؤثر نشد. امیرمؤید به علی آباد وارد، گروبا مشغول تحریک و تجهیز محرمانه است. نزدیک شدن مشارالیه اسباب وحشت و یاس عمرمن، زیرا تصور می کند با داشتن حکومت سوادکوه و اداره فضونی تعیین برادر مشارالیه هم به حکومت بارفروش موجب پیشرفت مقاصد و تأثیر نفوذ آنها در افکار حکومت جدید و دولت است در صورتی که مقتضی باشد حکومت جدید را از این تصمیم منصرف فرمایند تا اطمینان عامه فراهم شود.

لیله ۲ توسم ۱۲۹۹ نمره ۶۲

سرکشیکزاده

[حاشیه] : نمره ۱۰۸۹، ۳ توسم ۹۹

[حاشیه] : نمره ۱۰۸۹، شب ۴ توسم ۹۹ / تلگراف رمز نمره ۶۲ واصل، حب الامر در جواب رمز نمایند که حکومت حرکت کرده قریباً می رسد و رفع این نگرانی ها می شود.

(۴۳۷)

كشف تلگراف رمز حاکم بارفروش (سرکشیکزاده)
به رئیس وزراء (مشیرالدوله) و جواب آن

نشان شیر و خورشید و ناج

به تاریخ

ریاست وزراء

ورقه تلگرافی

نمره

۱۳۲

استخراج تلگراف بارفروش

مقام منبع رئاست وزراء عظام دامت شوکه

امروز عصر حکم تلگرافی کفالت امیر اشرف را که عموم تصریر می کردند برادر امیر مؤید است به امیر اشرف پسر وزیر انخم دادند، معلوم شد که در جواب توضیحاتی که تلگرافخانه از آقای نظام الدوله خواسته ایشان را معین نموده اند اهالی خوشوقت و رفع نگرانی گردیده، در خاتمه معروض می دارد به طوری که شایع شده امیر مؤید با پسرهای خود هنقریب به بار فروش خواهد آمد.

لیله ۲ قوس نمره ۶۴ سرگشیکزاده

[حاشیه]: نمره ۱۰۹۶، ۵ قوس / ۹۹

[حاشیه]: ضبط شود.

(۴۳۸)

سجاد مكتوب نظام‌السلطان اميرنوري به محمد اسماعيل خان باوند

فدايت شوم؛ ديروز که يكشنبه هفتم بود مرقومه جناب مستطاب‌العالی واصي و همان امروز رفته حضرت اشرف آقاي رئيس‌الوزراء رازبارت و مراتب را كاملاً به عرض رسانيد و جنایت اشخاصی که بر خلاف آسايش اهالی و انتظامات حکومتی اقدام می‌نمایند کاملاً خاطر نشان کردم و وعده هر قسم مساعدت فرموده و در امورات ولايتي در بودن بندۀ ویات پاک خودتان هيجكس نمى‌تواند به جناب‌العالی تفوّق حاصل نماید، و با اطمینان به فضل و کرم الٰهی مستحضر باشید و از جريان امور بى خبرم تگذاري‌يد زیاده زحمتی ندارم، ایام سعادت برقرار باد.

اميرنوري نظام‌السلطان

(۴۳۹)

مكتوب حاكم مازندران (نظام‌السلطان
اميرنوري) به محمد اسماعيل خان باوند

فدايت شوم؛ سه فقره مراسلات شریقه که دو طغرا به يازدهم شهر جاري و يكى مورخه دو بود زيب وصول داده و از مندرجات آتها مستحضر شدم آیا اين که درباب انتخابات

ساری اشاره فرمودید اطلاعاً زحمت می دهد که حکمی از مقام محترم ریاست وزراء عظام و وزارت جلیله داخله به آقای سرکشیکزاده دیدم که در حقیقت لغو کردن انتخابات ساری و سوزاندن آراء و تجدید انتخابات آنجا را حکم می کند، زیرا که یک اختیارات تامه به ایشان داده و سلب اختیار از کلیه مأمورین نموده اند و تا این ساعت هم که صبح دوازدهم است ابدأ شکایتی از آقای سرکشیکزاده نرسیده و بلکه تلگرافی هم در اظهار رضایت رسیده است اگر سواد آن را ملاحظه بفرمانید و ایشان هم با حضور جمعی مأموریت خود را انجام داده و با این تفصیل جای اعتراض نبوده است و تصدیق می فرمائید قصاصن قبل از جنایت هم نمی توانستم بکنم. ولی برای این که بکلی از هر دسیه و انتیک جلوگیری کنم. ثانیاً این که مرقوم شده چیزی در باب ایشان به مخلص مرقوم نفرمودید و ناکنون نرسیده ولی بنده نظر به این که به خوبی حس فرمودید جز حفظ حیثیات خانواردگی شماها مقصد و منظور دیگری ندارم آنچه را که خیر و صلاح این خانوارده می دانم فوراً اقدام می کنم. این است که نوشته ام آقای هژبرالسلطان به شهر بیاید که فرار این کار را با من گفتگو دارد. نسبت حکم حکومت سوادکوه به اسم آقای شعاعالملک نوشته داده بشود و بنده از این طرف هم شعاعالملک را برداشته به ساری ببرم رأی مشورت... خود و فقط اسم سوادکوه به ایشان باشد هژبرالسلطان هم به علی آباد مراجعت نموده با ایشان مشغول حکومت خودش باشد و البته برای محافظت مناسیات فامیل جنابعالی هم همینظور تصویب و تصدیق فرمودید. در باب آقای حسین خان هم امروز پیشنهاد تلگرافی آن را به وزارت جلیله داخله تقديم کردم در باب انتخابات ساری نظر بنده به جای خود ثابت و محقق است. در باب بقیه نمی دانم چه خواهد شد، امیدوارم هرچه خیر ملت است صورت بگیرد به طوری که قبل از نوشته ام منوط به ورود خودم کرده ام و امیدوارم پس از ورود جلوگیری و... دسیه کاری نشود شرحی هم در همین خصوص امروز به جناب مستطاب شریعتمدار شریف العلما نوشته ام که خاطر شان مسبوق شود تا خودم به ساری رهپار شوم.

نظام السلطان

(۴۴۰)

مکتوب نظام‌الدوله امیر نوری (حاکم مازندران) به هژیرالسلطان

به تاریخ ۱۴ بهرج فروردین ۱۲۹۹

ضمیمه

نشان شیر و خورشید و ناج
ایالت مازندران و محلات ثلثه تکابین
نموده ۴

جناب عمده‌الامراء العظام آقای هژیرالسلطان حاکم سوادکوه و علی‌آباد دام مجده چون ترقی و تکامل هر ملت و قومی از راه معارف و توسعه دایره علوم و تحصیل اینای وطن خواهد بود لازم است که در علی‌آباد محلی که گنجایش مدرسه از برای سی نفر اطفال باشد معین نموده و تخصیص داده مدرسه‌ای به نام باوند که اسم نیاکان و نژاد آبا و اجد اهالی سوادکوه است تأسیس نموده ترتیبات مقدماتی او را مرتب ساخته کتب و لوازمات اثاثیه که لازم دارد صورت نوشته که تهیه و تدارک شده به خواست خداوند متعال شروع به افتتاح مدرسه نموده و در تحت ریاست آقای مازور محمودخان معاون و رئیس دفتر حکومتی سوادکوه دایر و برقرار شده و اطفال اهالی به تحصیل مشغول و گوی سبقت از سایر بلاد را بوده و در توسعه آن اشاء الله مرفق و مؤبد شدید.

نظام‌الدوله

[امهر] : ایالت مازندران و محلات ثلثه تکابین.

(۴۴۱)

کشف تلگراف رص سرکشیکرزا ده به رئیس‌الوزراء (سپهبد اعظم)

سیر، کتاب	نشان شیر و خورشید و ناج
سنه ۱۲۹	اداره تلگرافی دولت علیه ایران
از سری نمره فیض ۱۸۵۷	عدد کنکات تاریخ اصلی توضیحات
بدجهiran نمره تلگراف ۹۵	تاریخ و مول
	۲۶
	تقویت ۲۷

مقام منیع ریاست وزراء عظام دامت شوکه عموم اهالی ساری غیر از سه نفر طرفداران دیکتاتوری امیر مؤبد، از تجدید انتخاب مسرور و فوق العاده نظریات هیأت معظم دولت را تقدیر می‌کند، امروز آراء را در محضر کفیل ایالت جلیله و جمعی از علماء اعیان و رؤسای ادارات دولتی سوزانیده و از فردا با نهایت مراقبت شروع به تجدید انتخابات خواهد شد. از قرار مسموع امیر مؤبد برای توسعه

نفوذ و اقتدارات خود مشغول اقدامات است.

۹۱ تیر ۱۳۹۹، ۲۶ قوس

سرکشیکزاده

[امهرا]: تلگرافخانه

[حاشیه]: تیر، ۱۳۹۹، ۲۷ قوس / ۹۹

(۴۴۲)

سجاد تلگراف جمعی از رجال و معاویف مازندران

به رئیس وزراء (سپهبد اعظم)

از ساری به تهران

تومسط حضرت حجت الاسلام آقای ضیاء الدین مجتبه نوری دامت برکاته، کیه هیأت محترم وزراء عظام دامت شرکتهم، کیه حجت الاسلام آقای بهبهانی دامت برکاته، کیه حضرت اشرف آقای صمصام السلطنه، کیه حضرت اشرف آقای حاج محظم السلطنه، کیه حضرت اشرف آقای مستشار السلطنه، کیه حضرت اشرف آقای ممتاز الدوله، کیه حضرت اشرف آقای مستشار الملک، کیه «وطن»، «کیه زبان ایران»، کیه «حیات جاوید»، حضور محترم آقایان حجج الاسلام دامت برکاتهم و طبقات اهالی تهران عموم فائدین و حافظین حقوق اجتماعی و کلیه ساکنین مملکت ایران دام بقائهم

البته مصالیب و صدمات و خارت شدن ها ساکنین در موقع زمامداری آقای ولوق الدوله و حکومت ظهیرالملک به سمع آن ذوات مقدس رسیده و نیز مخالفتی که با سیاست آن کایته، که مخالف حیات اجتماعی ساکنین ایران بود. مشهور عموم هموطنان ایران گردیده است. پس از تشکیل کایته حضرت اشرف آقای مشیرالدوله در تحت نظر آقای سهام الدوله حکومت سابق مطابق قوانین مخصوصه انتخابات مازندران در نهایت صحت خاتمه و نایندگان طرف اعتماد ملت برای مجلس انتخاب گردید مع التأسف در حکومت های نظام الدوله، سرکشیکزاده به شکایت کثیر عمومی وقعي نگذاشته برای انتخاب و کاندید شخصی برخلاف تصریحات قانونی به وسیله تهدید استغال جسته، بدین سبب جماعتی از مظلومین مازندران با نهایت ظلم و متناسب در تلگرافخانه تحصن اختیار کرده و شکایت مشروع خود را در تحت مواد یازده گانه در پیشگاه دولت و مقامات صلاحیتدار معروض و

حقوق مشروع خود را از تجاوزات بیهوده صیانت نمایند. زیرا بدون رویت در سیر انتخابات و رضایت و احترام آراء صندوق های انتخابیه ساری را سوزانیده و انتخابات را با اصول کیف مایشانی تعجیل و در همین هنگام با دخالتی که در انتخابات قانونی حاضر خاتمه یافته و موعد قانونی منقضی نشده قرار قاطعی در موضوع شکایات اتخاذ نشده مع التعجب بدون وجود هیچ گونه مجوز قانونی و مشاهده آثار و علائم خلاف نظم در حوزه انتخابیه ساری، حکومت نظامی اعلان و آزادی ملت و قانون مقدس مملکتی را اهانت و در تحت تأثیر حکومت نظامی افکار و احساسات عمومی را خفه کرده و انتخابات با سرتیفیکات نظامی موافق مردم منظورة خود خاتمه دادند. علیهذا امضاء کنندگان به نام شریعت و در نتیجه زور حکومت نظامی و سلب آسایش توسط سرکشیکزاده و عده ای از منفعت پرستان اهالی مازندران را در تمام حقوق مشروعه محروم و از فوائد و مراتب آزادی بسی بهره کردند. هموطنان در تلگرافخانه با نگرانی متوقف و منتظریم که از حقوق مازندرانی دفاع فرموده و نگذارید که در مقابل حکومت نظامی گردن اطاعت خس کنیم و در این موقع که طوفان حوادث این مملکت شش هزار ساله را به هلاکت تهدید می کند برای سعادت و نجات مملکت و برای اجرای قانون مقدس اساسی اقدام فرموده و عمرم ملت ایران را به خصوص اهالی مازندران را از مساعدت خود ممنون فرمایند.

داعی تقدیم الاسلام، داعی علی بن اسدالله، داعی شریف العلماء، علی پنهانی، داعی شیخ علی اکبر ساروی، داعی حسن بن محمد امینی، معین الشریعه، سلطان الداکرین، شیخ اسدالله، و شوق العلماء، داعی احمدزاده، سردار اقتدار، مقتدرالسلطان، لسان نظام، محسن میرزا، شریعت زاده، ناصر میرزا، عظیم الممالک، محسن میرزا، به خصیه عده، کشیری، محل مهر تلگرافخانه ساری مازندران.

(۴۴۲)

کشف تلگراف رمز سرکشیکزاده به رئیس وزراء (سپهبد اواعظم)

نمره کتاب ۹۲	شان شهر و خورشید، و شان
سنه ۱۲۹ [۶]	اداره ناگرانی دولت علیه ایران
از ساری	عدد کلمات تاریخ اصل تیوهیات
اصغرینده به تهران	تاریخ و صور ۱۹۲۰
	۳ جلد
	۱۶۶
	دو نسخ
	۲

مقام منیع ریاست وزراء عظام دامت شوکته

چون حکومت علی آباد و شیرگاه به دو پسر امیرمژید و حکومت بارفروش به برادرش تفویض شده است آزادی مردم در موقع انتخابات آنجا در استشهاد و اعتقاد به صحت جریان انتخاب آنجا در حدود مقررات قانونی غیر ممکن است، هیچ کس نمایندگی سوادکوه را قبول نکرده است. به والی ایالت پیشنهاد شده یا این که امیر کباً اعلان نماید که چون از هفتاد هنجارز و شرایط وکالت را دارا نیست از نامزد بودن صرفنظر نماید یا آنکه حکام آنجا تا ختم انتخابات کناره گیری و حکام بی طرفی به آن نفاط اعزام شوند. متمنی است به طوری که رعایت مناسبات فدوی با... شده باشد در این موضوع مساعدتی فرمایند.

۳ جدی ۹۹، نمره ۱۱

سرکشیکزاده

[حاشیه]: نمره ۱۱۸۰، ۴ جدی / ۹۹

(۴۴۴)

کشف تلگراف رمز فرمانده قشون مازندران (فوج اللدھان اق اول) به رئیس وزراء (سپهبدار اعظم)

نشان شیر و خورشید و ناج

۱۷۲	به تاریخ	نمود
		رئاست وزراء
		وزرای تلگرافی

استخراج تلگراف ساری

مقام منیع رئاست وزراء عظام دامت عظمته؛ امر تلگرافی نمره ۱۱۷۵ زیارت در قسمت‌های مختلف مازندران از اینجا تا کلارستاق پست زاندارم برقرار، فقط در سوادکوه پست زاندارم نیست. برای استقرار پست در آن حدود باید از طرف ایالت جلیله موافقت کامل شود به علت این که حکومت سوادکوه علی آباد با پسر امیرمژید و قطعی است. برای آن که مقاصد خود را بلامانع اجراء نمایند انواع ممانعت در پیشگاه دولت ایالت بر علیه زاندارمی نموده بین زاندارمی و حکومت همیشه سوءتفاهمات جریان خواهد داشت. بایستی در علی آباد پست زاندارم مستقر، در اطراف تجدید انتخاب نمایندگان ساری مذاکره در افواه جریانی دارد. از قرار اطلاعات گویا امیرمژید خیال دارد غیر از سهم‌الممالک که رئیس قشون است، پسر دیگر خود را هم ساری فرستاده بر علیه قیام کنند تا کنون کاملاً موافق انتظامات بوده برای جلوگیری از این وقایع انتظار ورود ایالت جلیله را دارد که با

حسن نظر ایشان رفع غالب‌الله بشود.

نمره ۱۲۰۸، فرج الله

[حاشیه]: [نمره ۱۲۰۸، ۸ جدی / ۹۹]

[حاشیه]: [جواب بدیند که در این خصوص به ایالت تعلیمات تلگرافی داده شده است سواد هم به وزارت داخله بفرستید.

(۴۴۵)

کشف تلگراف رمز سرکشیکزاده به رئیس وزراء (سپهبد اعظم) وجواب آن

۱۳۳

به تاریخ

نشان شیر و خورشید و تاج
ریاست وزراء
روند تلگرافی

نمره

استخراج تلگراف ساری

مقام منیع ریاست وزراء عظام دامت عظمت

از قرار اطلاعات واصله سه روز است امیر مؤید به بابل کنار که محل تجهیزات او است رفته چند نفر توبیچی روس بالشویک نزد او هستند، آمد و رفت به محل مذکور برای غیر، موقوفه، شریف‌العلماء برای ترویج عقاید شخصی مذکور امروز وارد ساری، برای محافظت وضعیات از نقطه نظر حفظ منافع دولت تقویت ژاندارم لازم، به والی ایالت که امروز وارد می‌شود مراتب عرض خواهد شد.

۹ جدی نمره ۱۴۱، سرکشیکزاده

[حاشیه]: [نمره ۱۲۲۳، ۱۱ جدی / ۹۹]

[حاشیه]: تلگراف رمزی فوری به نظام‌الدوله شود جدیداً از ساری واجع به اقدامات امیر مؤید این طور خبر می‌رسد که ایشان مشغول یک مسلسل اقدامات بروز دلت شده اند جنابعالی چرا او را به حال خودش واگذشت‌اید البته به فوریت اطلاع که آیا این اخبار درست است یا دروغ؟ آیا درجه... کمتری مستند یا قطعی واگذشت‌اید.

(۴۴۶)

سواد مكتوب حاکم هازندران نظام‌السلطان
امیرنوری به محمد اسماعیل خان باوند

فدايت شوم، انشاء الله تعالى مزاج شريف...

بر حسب تكليف و وظيفه مشغول امورات هستم و بفضل الله امورات هم در شرف
است... منجمله از روزهایی که تصادفی با ورود اینجاتب شده فقط گشته، تنها قضیه‌ای که
هنوز صورتاً بر حسب ترتیب اقرار قطعی نکرده‌اند فقط يک دلائل معینه که موجود است
همین چند تفریح که دستگیر شده اند مرتكب و عنقریب کشف خواهد شد. و خود بنده هم تا
روز یازدهم انشاء الله خواهم رفت. فقط يک فسخ توقف متوجه به استفرض است که از
جناب‌الله شده و حسین آقای شاعر الملک را راحت کردن و جلب خاطر ایشان را به طور
مردم نمودن است [اکذا] و چنانچه آن نظریه که قبلًا سابقه دارد فقط صورتی مخصوص و
خاطر خرسند می‌شود جناب‌الله ضرری در پیش نبینید و زودتر مستحضرم داشته چنانچه
این کارها انجام شود عقیده من این است که آقای حسین خان را هم به نظمیه بارفروش منتقل
نموده که روی هم رفته جایش محفوظ گردد و منتظر هرچه زودتر نظریه خودتان را مرقوم و
خاطرم را به سلامتی خودتان مستحضر نمائید.

امیرنوری نظام‌السلطان

(۴۴۷)

تلگراف ریاست وزراء (سپهبد اواعظ) به فرمانده قشون هازندران
(فرج‌الله‌خان آق اولی) و یادداشت ریاست وزراء به کفیل وزارت داخله

نهران به تاریخ ۱۲۲ [۸]
اسم توپسته صادر

شنان شیر و خورشید و ناج
ریاست وزراء
نمره کتاب ثبت ۱۰۰۳۷
کارتن ۱۳ دویه ۳
ذکر سرهنگی نبل
تاریخ ارسالی ۱۴ جدی ۹۹

ساري

آقای نایب سرهنگ فرج‌الله‌خان

تلگراف رمز نمره ۶۰۰۸ واصل و به ایالت تعلیمات تلگرافی داده شده است.
کفالت جلیله وزارت داخله

سوادی از استخراج تلگراف رمز نائب سرهنگ فرج الله خان مأمور ژاندارمری مازندران
را که از ساری رسیده لفآراسال می دارد^۱ که مطلع و مسبوق باشد.

[امضاء]: فرزانه

(۴۴۸)

کشف تلگراف رمز حاکم مازندران (نظام‌السلطان نوری)
به ونیس‌الوزراء

شان شیر و خورشید و تاج

۱۳۳ [۸] به تاریخ

ریاست وزراء

ورفه تلگرافی

نمره

استخراج تلگراف ساری

مقام منیع ریاست وزراء عظام دامت شوکته، دستخط رمز نمره ۱۲۱۱ زیارت، اهتمام به
انجام تعهدات و اینفای وظیفه و مسئولیت کامله را تا فقدان وسائل مادی بحمد الله باقیه
فکری تایحال توانست و انعام نموده‌ام تقاضاهای بنده در امور فشنونی و بودجه نظمیه و
تمکیل نواقص ژاندارمری اطمینانات کامله حاصل خواهد گردید. ضمناً خاطر مبارک را به
این نکته جلب می نماید که ممکن است اشخاص فاسد العقیده که اشاره فرموده‌اید وقتی
بدمت آورده و صاحبان املاک دولتی را که شبهه مالکیت و خالصه گی دولت در آنها می‌رود
جواب نموده و وسیله ضدیت با مصالح دولت را فرار دهند زیرا مدتی است خانواده‌های
آنها از املاک مذکوره تأمین معیشت نموده اند چنانچه این متنه با یک متنات و طرح
نقشه‌ای که اگر اجازه فرمایند بعد به عرض خواهد رساند از نظر دور سازند ایجاد یک نوع
و خامنی را ممکن است قدارک سازد.

۱۹ جدی نمره ۱۴

نظام‌الدوله امیر نوری

[حاشیه]: نمره ۱۲۵۲، لیله ۱۹ جدی / ۹۹

[حاشیه]: نمره ۱۲۰۲، ۴ دلو / ۹۹، رمز نمره ۱۹ واصل. نظریات جناب‌عالی را در باب قشون و غیره تابل توجه می‌دانم و از پیشرفت امور حوزه حکمرانی جناب مستطاب‌عالی مضايقه نمی‌کنم، لیکن آیا بعد از آن که ترتیب بودجه تشویق داده شد صلاح است که زمام امور قشونی بدست همین اشخاص محلی و متضمن مزار تسم مقاصد باشد [۹]

(۴۴۹)

کشف تلگراف رصی حاکم مازندران (نظام‌الدوله امیر‌نوری)
به رئیس‌الوزراء (سپهبدار لمعظم)

نام نسب و خورشید و نایخ		
ریاست وزراء		نمره
برقه تلگرافی		

استخراج تلگراف ساری

مقام منیع ریاست وزراء، عظام دامت شوکته، دستخط تلگرافی نمره ۱۲۲۳ زیارت شد او لاً فدوی در نهایت مواظیت اعمال فردآفرین متفذیین مازندران را در تحت نظر دارد و تابه حال هم از امیر مژید اقدامی که خاطر اولیاء محترم دولت را توجه نماید سرنزده، ولی به طوری که در ضمن هریضه تلگرافی نمره ۱۹ اشارتاً به عرض رسایده‌ام این گونه اعمال غیر متصوره به واسطه عدم توجهی است که از طرف هیأت دولت وقت در اجازه مرخصی این حضورات شده است و در اینجا هم منحصر به امیر مژید سوادکوه نیست، سالار افخم در سه دانگه، مسعود‌الملک و سردار رفیع و اشیع‌الملک در هزار جریب و چهار دانگه، سردار جلیل و سایرین در ساری و توابع هر کدام امیر مژیداند. در صورتی که هیأت محترم دولت واقعاً یک تصمیم در این موضوعات دارد بفرمایند و پیشنهاداتی را که در تکمیل قرای دولتی چه از طرف بنده و چه اداره زاندار مری تقدیم شده عطف توجهی فرموده که موجودیت این قوا طبعاً عمر را به اطاعت دولت دعوت نموده، در موقع لزوم هم اوامر دولت را مطمئناً به موقع اجرا بگذارند. نهاد حوزه مازندران در نهایت انتظام است اگر رایرت رسیده است خوب است تصریحاً مرفوم شود تا صدق و کذب آن به عرض بوسد.

۱۰ جدی نمره

امیر نوری نظام‌الدوله

(۴۵۰)

سوانح مکتوب فرمائده قشون مازندران (فوج اللدھان آق اولی)
به محمد اسماعیل خان باوند

سوم برج دلو

تصدقت شرم، پس از تصدیع عرض ارادت صمیمی و استفسار سلامت وجود مسعود
زحمت می دهد. عرض می شود مرقومه جناب محترم زیارت گردید امید است که با لطف
کامله که نسبت به بنده داشتید مقاد آنها زودتر صورت انجام پذیرد، مزید بر تشکر و ارادتم
خواهد بود و بعد، از آنجافی که حضرت مستطابعالی را یک عنصر فعال وطن پرست دانه
و وجود امثال حضرت تعالی را قادر میداند فرق تصور مایل هست که همیشه با نهایت افتخار و
شرافت برای خدمت به این آب و خاک باقی و برقرار باشید. معاندین و مخالفین انتشاراتی
داده و تقریباً پاره‌ای هم مقرون به صحبت به نظر می آید که مقتضی اوضاع فعلی دنیا و
ملکت ایران نیست، گرچه بدینختی و فلاکت کاملاً در تمام نقاط ایران حکفرما است، اما از
حیث نظم بر سایر ممالک متمند که میلیون‌ها سرباز و قشون منظم دارند، رجحان داشته
نهایاً چیزی که ممکن است این مملکت را به سرحد نجات برساند همین مستله است البته
معافم می فرمائید که در مقابل فهم حضرت مستطابعالی جارت می کنم و من چون ارادتمند
[م حرف] خود را گفته و می گویم و در هر موقع مقتضی است به عرض پاره‌ای مطالب
جارت ورزد. مخصوصاً یا کذب یا صدق، در هر دو حال از حضرت مستطابعالی استدعا
می کنم خصوصاً وضعیت دنیا را در تحت دقت مطالعه قرار داده ملاحظه فرمائید امروز
پیروی کردن مملکت بالشویزم در ایران هم منافعی جز افتشاش و انقلاب و خونریزی و
بالآخره تهاجم قوای خارجی و اضمحلال قطعی این مملکت ایران تایع دیگر نداشته آیا
امید ترقی و تعالی با عدم علم و اطلاع اهالی می رود؟ سابقه حضور عالی هست اگر هم
نیست عرض می کنم، بنده ملأی نیست و نه سربازدار، که از عقیده و سلک سابق الذکر و هم
از اجزایش در این مملکت وحشی داشته باشم، با عطف نظر به اوضاع فعلی روسیه و آذ
سامان مستدعی است خودتان جلوگیری فرمائید خیلی. مطالب بدون اطلاع حضرت
مستطابعالی صورت فعلیت می باید در صورتی که سابقه نزدمان نیست سفارشی هم داده
شده که اکنون برای خاتمه عرض می کنم با نهایت امیدواری و اطمینان که به شخص بنده
دارید انتظار دارم از این قبیل اتفاقات جلوگیری فرمائید که بعداً نتیجه نداشته به یک
افتشاش علاج نایذیری منجر خواهد شد. البته از اشخاص مظلوم به نفسه باید دفاع کرد ولی